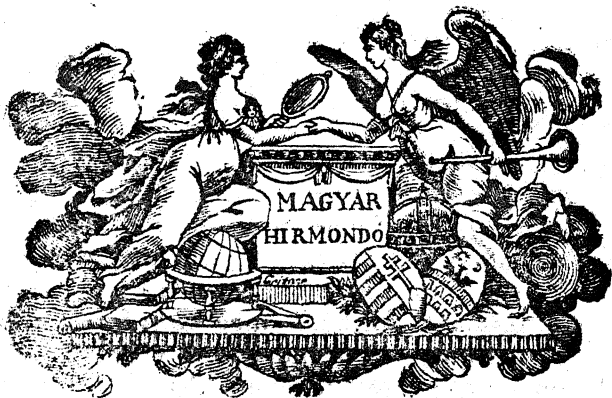

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRALYI FELSÉG'
 É N G E D E L M É V E L.

o o o o o o o o

Nro 10.

Költ Bétsben, Kis Aszsz. Havának (Augústusnak)
 3-dik napján 1798-dik Elztendőben.

Magyar - Ország.

Arról a' Fundátzióról, mely Budánn, az el erőtlenedő Tisztviselők, 's azoknak Özvegyeik és Árváik számára, már a' múltt 1797-dik eszt. nek első Januáriussától fogva, Királyi pártfogás alatt fenn áll: több ízbéli Híradásokat közlöttünk, mellyekből könnyen által láthatta kiki, mely szükséges és hasznos legyen egy ilyen Fundátzió. Igen szembetűnő példája ezen Fun-

K

dátzió' hasznának, a' Zágráb Vármegye' Néhai Ingenieurjének Szeth Antal Úrnak Özvegye. T. i. a' nevezett Úr, ki még életének tsak 27-dik eszt. jét számlálta, bé-adott a' Fundátzió' Kaszsfájába 1797-dik eszt. ben Júl. 12-dikénn 216 forintot. Akkor még tökéletesen egészséges volt: történt azonban, hogy azon eszt. dő Augustussának 6 dikánn meg holt forró nyavalyábann. A' Fundátzióra vígyázó Deputátzió, gyűlést tartvann a' közelebb múlt Júl. Hónapnak 12 dik napján meg-határozta, hogy az Özvegy, e' folyó esztendőnek első Júliussától kezdve, kétfézf forint esztendei penziót szedhessen tíz eszt. kig a' Fundátzió' Kaszsfájából; tíz esztendő' el telttével 3 százat; későbbben pedig 4 százat.

A' Kir. Felség' Mezőhegyesi gazdaságának Fő-igazgatója Csekonits Oberst-r, örökös jószágúl nyerte a' Bánátbann Hatzfeldet, még pedig több rendbeli érdemeire való kegyes tekintetből, el engedte Ő Felsége, a' jószágnak új constribáltatását.

Ts. K. Kapitány, és Torontál Vármegyei Assessor Gróf Markovits Miklós Urat Magyar fogadott Hazafiúsággal ingyen tisztelte meg Ő Felsége, 's örökös jószágúl adta nékie Viczesda nevű Puiztát, a' melyen maga költségén állított fel a' Gróf Úr, Sria nevű falut.

Béts.

Az a' Tsatorna (Kanális) mely, Bétsset, Neustadtal, Sopronnal és Győrrel fogja egygyesíteni, oly derekassan készül, hogy már 1800 dik éf.t. benn el kezdődhetik rajta a' hajókázás. Jövendőben az Ádriai tenger' szomszédságáig is el lehet vinni ezen Kanálist, Magyar-Országonn és Belső-Ausztriánn által. Engedelmét adott Ő Felsége a' Tsatornát készíttető Társaságnak, hogy a' Kanális munkájának folytatására meg kívántató költségül, fel vehessen: 1-ső Júl. től fogva költsön két millió forintot, úgy nevezett Kompánia-Billétekre, mellyek közöttül egy egy, 120 forintról való. Száz esztendőre vevődik fel a' pénz, úgy, hogy addig, száztól 5 interest káp a' Költsönadó, melynek nagyobb bátorságára, a' Kezességet Ő Felsége vállalta magára, Örököséi' képebenn is, le-kötvénn fundusúl két Kötelező-Írásokban a' maga saját vagyonját, mely Kötelező-Írások közöttül egyik, az Alsó-Ausztriai Nemesek' Törvényszékénél; másik a' Kanálist készíttető Társaságnál, vagy Kompániánál vagyon le-téve. Továbbá: hogy a' bé-kerülendő tiszta nyereség' negyedéből, e' ányos részt fog venni minden Költsönadó; és hogy a' Kompánia-Billet a' Társaság' Fő-Kasszájánál Bétsbenn, kész-pénz gyanánt is bé-adhatja, a' Kaná-

lison való szállíttatásnak, vagy Kőszénnek árrábann.

Az említett Társaságnak, nem csak Tsatoria készíttetés a' tárgya; hanem Kőszénégettetés, és Vas készíttetés is: minekokáért a' Társaság' Kormányfőke mellé nem csak Ingenieur-t nevezett ki Ő Felsége, *Maillard Oberster'* személyében; hanem a' Társaság Kőszén- és Vas-bányáinak jó karban való tartatását bízta különösen egy nagy érdemű s Bányászti tudományjáról különösen még idegen Országokban is igen esmeretes Hazánkfiára Fő-Bányász-széki Referendarius M. Eggenbergi Rupprecht Udvari Tanácsos Urra. A' Kormányfőke Elölülője, Finantz-Minister Gróf Saurau Ő Exc. ja, a' kit t. i. Fels. Urunk önnön indításából nevezett a' Kormányfőkhöz, Udvari Kommisszariusznak. Egy a' Kormányfőke hét E. Tagjai között Tolna Vármegyei Fő-Ispány Gróf Apponyi Antal Ő Nga is.

Batáviai Tudósítások.

Az *Egygyesség* és *Kereskedés* virágoztatták hajdán a' Hollandiai vagy Frigyes-Belgiumi Respublikát. De a' Frantzia módi Revolúziója alatt ezen már most Batáviai Respublikának, ki hala belőle mind a' *Kereskedés* mind az *Egygyesség*. — A' Kereskedésről maga meg-vallotta ezt, egy Kommisszóriója az Ámsterdami Kal-

mároknek, mely, a' Hágába rendeltetett de még most elébb a' Rastatti alkura küldtetett Fr. Követhoz Roberjot Polgárhöz, ily kérését intézte: Ezen Tartományak (t. i. Batáviának) Kormányfizekével egygyesülve, igyekezzen Polgár-Minister oly eszközöket fel-találni, mellyek, újj életre hozhassák a' mi Respublikánk haldokló, sőt már meg hólt Kereskedését. — Az *Egygyesség* ki halását bizonyítja az itt következő Előadás: „ Minekutánna több rendbéli írásokat vett volna a' Törvényhozó-gyűlés, a' mellyekben helybe hagyódott a' 12-dik Júniusi új Revolútzió, sok szerezte-kívánások mellett: vett későbbenn Júl. 11-dikénn, egészfizenn ellenkező értelműeket is, mellyekben, azoknak Küldöik, a' 22-dik Januáriusi Revolútzióhoz való vonszódássokat nyilatkoztatják; a' 12-dik Júniusit pedig, mint Konstitúzióval ellenkezőt kárhoztatják, a' igen pártját fogják azon protestátciónak, mellyet a' 12-dik Júniusi Revolútzió ellen tett közönségessé a' Hágából Párisba visszateritt Frantzia Minister de la Croix. Maga a' Fr. Direktórium is, valamennyire másképpen láttatik már most érteni a' szóban forgó újjabb Hágai Revolútzióról, mert a' most Hagában lévő Fr. Követség Helytartója Champigny Polgár, ellenvetéseket formált azon Végzése ellen a' Batá-

viai Előjáróknak, melyben meg-határozódott; hogy a' Jún. 22-dikénn Státus-bántásért el fogatott Személlyek szabadon bocsátódjanak, mivel — úgymond — ezen Végzésnek tellyesítése nem egyéb volna a' 22 dik Januáriusi Revolútzió' kárhoztatásánál, 's lehetne attól is tartani, hogy a' szabadon bocsátandó Személlyek, újra Tagjaivá választódjanak a' Törvényhozó Nemzeti-gyűlésnek, az éppen el kezdődött választó-gyülekezeteibenn a' Népnek. Egynehány rendbéli tanátskozások után, ugyan csak meg-egygezett Champigny Polgár az említett Végzés' tellyesedésebe, oly feltétellel mindazáltal, hogy a' Jan. 22-dikénn meg-árestáltattak közzül, Bicker, Hahn, és van Maale, házi-árestomban maradjanak. Továbbá: hogy a' 12 dik Júnusi Revolútzió' alkalmatosságával el fogatott Személlyek is szabadon bocsátódjanak, kik közzül mindazáltal Bosch, Vonk, de Bere, és Roseveld Polgároknak ne legyen szabad Ámsterdámban, Rotterdámban, és Haga Városábann tartózkodni.

Amérikai Tudósítások.

Északi-Ámérikában, a' 13 szabad Frigves Tartományokból álló Közönség-társaság Képviselőinek Nemzeti-gyűlése, két felekezetre vagyon fel-olozolva, mel-

Ivek közzül egygyik Angliainak; a' másik pedig, Frantzia Felekezetnek neveztetik. Ezek szüntelen veszekednek egymással: mindenik azon van, hogy el nyomhassa a' másikat. A' Frantziákhoz nem jó indulattal viseltető Felekezetnek Foster nevű Tagja, oly Végzés-hozásra akarta bírni Jún. 6-dikánn a' Gyűlést, hogy nem kell tovább az Ámerikai Respublika részéről is meg tartatni a' Fr. Respublikával kötött Szövetségeket: úgymint a' mellyeket elébb meg szegtek már a' Fr. ák; és hogy hatalmat keli adni az Elölülőnek (Adams Úrnak) oly Levelek ki-efztására, a' mellyek mellett szabadon el szedhessenek az Ámerikai Respublika' hajói, minden Fr. hajókat, valamellyeket elő-találnak: míg a' Fr. Kormányfész is viszfza nem veszi azon Rendeléseket, mellyekben, a' Nemzetek' Törvényye ellen meg-engedtetik, az Ámerikai Republikánusok vagyonjának a' Fr. ák által való el raboltathatása; sőt hogy illendő jutalmat is kell igerni a' Fr. Hajók' el vételeért az Ámerikai Republikánusoknak. — Ezenn javaslásai felett Foster Úrnak, minekutánna nem keveset vetélkedtek volna a' két Felekezetek: végre Jún. 8-dikánn el halasztódott az arról való további tanátskozás 14 napokig, hanem az említett Levelek' ki-efztására való fel-szabadíttatásából a' Prezidensnek,

már előre is semmi se' lett, mert voksa
borsáttatván, 41 vokskok által ugyan hely-
be hagyódott: de egygyél több, az az, 42
vokskok hatalmassann ellenzették azt.

Az Anglusokról, ugyan azt állította ké-
sőbbenn *Blount* nevű Tagja a' Gyűlésnek,
a' mit Foster Úr a' Frantziákról, hogy t. i.
meg-rontották a' szövetséget, mely volt
Anglia és Északi Amerika között: 's ahoz
képest kívánta, hogy az Amerikai Res-
publika' részéről se' kell tovább meg-tar-
tatni a' Szövetségbeli ígéretek Anglia
eránt: de az ezen tárgyról való bővebb
tanátskozás is el halasztódott addig, míg
el nem vált Fr. Országra nézve a' Foster
Úr' feltételének sorsa.

Frantzia Országi Tudósítások.

Az Amerikai Respublika' Fővárosába
Filadelfiába Frantzia Fő Consulnak küldöt-
te vala Dūpont Polgárt a' Pári'si Direktó-
rium: de Dūpont vilzsza-tért Pári'sba, mert
koránt sem úgy fogadódott Filadelfiában
a' mint reménylette volt.

Pári'st oda hagyta az Amerikai Res-
publika' Követe Gerry, a' ki harmad ma-
gával ment vala Pári'sba: de a' ket Kollé-
gáinak Filadelfiába lett vilzsza-menetelek
után, csak maga maradott volt hátra Pá-

ri'sbann, meg-akarván próbálni, ha valamire mehetne a' Fr. Direktóriummal.

Kosciuskó, 12 dik Júliustól fogva Párisban vagyon, a' hol nagy tekintetben tartatik.

Látja a' Fr. Direktórium maga is, hogy az Helvétziai, és a' Rastadi alkunál való maga-viselése, közönséges botránkozásnak tárgyává lett: ez okon, a' Redaktör (a' Directóriális Újság) több ízben igyekezett már nagy hangú Előadásokban mentegetni a' Direktóriumnak említett maga-viselését.

A' Seltzi alkuról Párisba visszavért François de Neufchateau Ex Direktort, Belső dolgokra ügyelő Ministerévé nevezte a' Direktórium.

Német Birodalmi Tudósítás.

A' Rastadi 3 Frantzia Követeknek 19-dik Júliusi válaszfzokról, jelentettünk már annyit a' múltt postánn, hogy alább hagytak ők abban is, előbbeni kívánságaikból: de nem sokat. Mindjárt a' válaszeleinn, azon ellenvetést igyekeztek el hártani magokról, mely szerént őket a' Német Deputátzió, szavok meg nem tartásával vádolta, úgymint a' kik minekutánna magok sürgették, hogy a' Rajna legyen határ a' Német Birodalom és a' Fr. Res-

publika között; még is későbbenn oly kívánságaikat halmozták egymásra, melyek ha telyesednének: úgy nem lenne többé határ a' Rajna, a' két nevezett **Hatalmasságok'** birtokai között. Ezen ellenvetésre ők azt felelték: hogy midőn a' Frantzia Követek fel tették a' magok első kívánságát, nem mondták, hogy még többet nem fognak kívánni. Minekutánna tehát meg-nyerték a' mit elsőben kívántak: nem ellenkeznek azért magok magokkal, hogy többet is kívánnak. Ezenn általjában való okoskodássoknak, utánna vetették még: „Ha valamely Státusnak, már meg van is esmérve a' határa: még onnét nem következik, hogy ne gondoskodhassék a' határa bátorságáról is, ha pedig gondoskodik: nem lehet azzal vádolni, hogy nagyobbítani igyekezik a' maga Birodalmát. 'S meg kell azt is gondolni, hogy Fr. Ország a' megtámadtatott Fél, 's az ő fegyvere győzött: egy részről tehát tartozik Ő valamivel erőssen meg-fundálni most, jövődőre a' maga bátorságát; más részről méltó jussal meg kívánhatja a' nagyobb elégtételt oly temérdek áldozatokért, melyeket szükség volt nékie tenni önnön őltalmazása végett.

A' Berlini Rendkívülvaló Fr. Követ **Sieyes**, azonn Beszéde, mellyet, Júl. 5-dikénn, a' bé-köszöntő audientzia' alkalmatosságával tartott a' Királyhoz, nem

volt elégséges arra, hogy rá vegye Prusziának mefszje látó Iffjú Fejedelmét, a' Fr. Direktórium' kívánságaiba való meg-egygyezésre, a' többek között Ehrenbreitstein Váranak le-rontatásába, mely mellett már most a' Dunát is el kötötték a' Fr. ák lánczokkal, hogy ne is közetárhessenek hozzá semmi hajók.

Olasz - Országi Tudósttások.

A' Ligúriai Respublika jól járt, a' *mint már jelentettük*, hogy a' hadat, mely folyt Ő közötté 's a' Szárdiniai Király között, félbe szakasztotta a' Fr. Direktórium: mert a' Ligúriai Seregtől éppen akkor Onegliánál, 33 hofszú 's 2 gömbölyeg ágyúkat nyertek el a' Pedemontziumi Katonák; fogtak is el háromszáz embert közzüle. De még ezzel a' győzedelemmel meg nem elégedtek: hanem tovább iparkodtak menni a' Ligúriai földön, a' hol éppen akkor tartott a' Nép Gyűléseket, hogy Képviselőket válasszhasson magának a' Nemzeti-gyűlésbe. — Ugyan azért nagyon meg is szeppentek a' Ligúriai Elöljárók. — Brune és Desolles Frantzia Generálisoknak ugyan volt dolgok: míg viszfza-be-széllhették a' Pedemontziumi Katonaságot, nem lévén még ennek akkor parantsolatja Turinból, a' hadakozásnak félbe-szakasztása eránt. Ugyan csak rá vették

azt végre, hogy takarodna vízf'za a' Ligúriai földről, 's helyébe mindjárt Frantzia Katonaságot állítottak. — — Hogy ezen meg-szüntetését a' hadnak, úgy tartozzék nézni a' Ligúriai Respublika, mint különös jótéteménnyét a' Fr. Respublikának: el nem múlatta a' Genuai Fr. Minister Belleville Polgár, mindjárt akkor meg inteni az eránt a' Ligúriai Direktóriumot, egy hofzszas Előadásbann, melynek summája oda megy ki: hogy a' Ligúriai Respublika, mint jó és engedelmes Leány, tökéletes bizodalmú meg-nyugovással reá álljon mind arra, a' mit ő felőle végzett az ő gondoskodó Anyja a' Frantziai Respublika: minékokáért most előre, jó ízámú atyafiságos Fr. Seregofztály marad a' Ligúriai földön, és Ő (a' Minister) mint forró indulatú Atyafi, kötelességének fogja tartani a' köz-tsendesség' háborgatóinak szorgalmazatossan való fel-keresését 's a' t.

Római Respublika: A' Római Konzulok, Pierelli Polgárt nevezték ki Követieknek a' Ligúriai Respublikához: a' Helvétziai Respublikához pedig egygy Írásokat útasították, melyben, azonn való örvendezesseket nyilatkoztatták, hogy Helvétzia is hozzá állott az új Respublikák systemájához, az az, kéntelennek látta magát be-venni a' Más által reája tolt szá-

hadtságtalan szabadságot. — A' Római Elöljárók soká hányták vetették elméjében: Mikképpen vehetnék eleit a' kész-pénzbéli nagy fogyatkozásnak? Végre azon állapotodtak meg, hogy ők is Afzszinyátokat készíttessenek: de jobban fontolóra vévén a' dolgot, által látták, hogy az Afzszinyátok által nem hogy céljokat érhetnék; sőt inkább még szűkebbíteni fogják a' készpénzt. Midőn ez az által-látások jött: készen volt már akkor mintegy 3 száz ezer tallért érő Afzszinyát. Ezen jó tsomó tzifra-papirost tehát mind Fábrikástól egygyütt azonnal el-égettették.

Nagy Britanniai Tudósítások.

Irlandiában, nem állott vala még helyre a' köz-tsendesség Jún. 14 dikén, ámbár nagy részént el voltak már akkor ugyan tsak szellesztődve a' Pártosok, 's nem is mertek oly vakmerőenn ki kötni többé a' Királyi Katonasággal mint annakelőtte. Kietlen pusztaságokhoz hasonlítanak azonban azok a' Grófságok, melyekben meg-fészkelte volt magát a' pártütés. Nints Munkás sohol is az aratáshoz. Dublin Városát Angliából kell tartani eleséggel.

A' Dublini Teátrum Tartója, kérte, hogy engedődnék még néki újra ki-nyitattani a' Teátrumot, minthogy annak hossz-as zárva-tartása miatt mar egészszenn el

pusztult. Meg-engedődött: de csak három Nézök jelentek meg: 's a' játék el maradt.

A' Fengeri dolgokra ügyelő Kormány-szék tudósíttatván Edimburgból, hogy a' Skótziai partok előtt az úgy nevezett Schettland Szigeteket hat ellenséges Hajók környékezik: leg-ottán erányos parantsolatokat küldött minden a' tájon fekvő Kikötőhelyekbe. (*Már meg-értette, hogy az ellenségeseknek vélt hajók, Oroszok.*)

A' Londoni Portugallus Követ, sok Ánglus fegyvereket vásárolt Towerben 's Lisbonába küldötte. Későbbben egy Portugallus hajó, sok ágyúval terheltetve indult Lisbona felé. Portugalliába, az onánét el menő Ánglus gyalog Katonaság' helyébe, Lovasságot szándékozott küldeni a' Londoni Udvar.

Orosz Birodalmi Tudósítások.

Keményen meg-parantsolta Pál Tsá- szár, hogy Külföldieket, nem kell be-venni Katonáknak az Orosz Seregbe.

Június' 18-dikánn vissza-érkezett a' Császár, Pawlowskie nevű mulató-helyébe, Á'siai Kazan (Casan) nevű Országából, melyben mustrát tartatott az ott lévő Seregoftálllyal, 's egészsz meg-elegedéset nyilatkoztatta a' Katonaság' gyakoriottságával, a' minthogy ajándékozott is minden Közembernek egy egy Rubelt.

Krím Országban egy Sereget Izándékozik öfzsze gyűjteni a' Császár, Suvarov Feldmarsal által.

A' Monitörnek 's egyéb Fr. Újságoknak az Orosz Birodalomba való bé-hordatása eránt költ Rendelést ismét meg-újjította Pál Tsászár, 's egyszersmind megparantsolta: hogy 1.) Minden Kikötőhelyekben, két Cenzorok neveződjenek ki, a' kiknek kötelessége legyen, minden Újságokat, 's más Nyomtatmányokat, melyeket a' Hajók visznek oda, meg-nézni, és ítélni: ha bé lehet e' azokat vinni a' Birodalomba vagy nem? A' Harmintzados Fő Tisztek tartoznak közleni ezen Rendelést, az, újjonnan érkezendő Hajós-Kapitánnyal, és Annak a' hajójánn lejendő Idegenekkel. 2.) A' Császár tudtára adotta ezenn akará-ját, a' Posta Fő-Kormányozójának Hertzeg Besborodkó Kanczellariusnak is, oly czéllal: hogy Ez a' két Fővárosokra, (úgy mint: Pétersburgra és Moskau-ra) nem különben, a' szárazzal határos Orosz szélekre nézve, hasonló értelmű Rendeleseket tegyen. 3.) Meg-hirdettette a' Tsászár, egészsz Birodalmábann, hogy ha valamely Utazó, vagy Kurír által, avagy postán, valamely Újságot, vagy más nyomtatott folyó-munkát kap valaki, és azt közli valakivel Massal, minekelötte bémutatta volna azt vizsgálás végett a' Cenzuranak: okvetetlen Törvényszék' eleibe

TÓLDALÉK

A' Magyar Hírmondónak, Augustus' 3 dik
napján 1798-dik esztendőben költt
árkusához.

A' Somogy Vármegyei Fő-Ispányságba
lett ezereimonias bé ültettetéséről Gróf Szé-
chenyi Ferentz Ő Exc.jának, közre botsá-
tottunk már egy Tudósítást: akartuk mind-
azáltal az itt következendőt is közleni maga
egészsz valóságábann, mind a' Graf Úrhez
viseltető különös tiszteletünkből; mind a'
Tudósító Úr eránt tartozott baratságos
kötelességünkből; és abból a' reménységből
is, hogy kedvet találunk vele a' Magyar
Közönségnél.

Kaposvárrol Julius' énn 10dike.

Nagy Méltóságú Gróff Szétsényi Ferencz Úr
Ő Excellenziaja, a' Somogy Vármegyei Fő
Ispányságba, ezen folyó JúliusHónapnak 4dik
napján iktattarott bé, Nagy Mlságú Gróf Csáki
Jósef V. Cancellárius, mint Királyi Biztos ál-
tal. — Előtte harmadnappal, úgymint e' Hó-
napnak 2dikán, a' Ns Vármegye szélin Simoni
Pusztán várta már Ő Excellenziajokat, az a'
végre küldött Deputátzió; a' hová is mint egy
dél előtti tizenegyedfél órákor meg-érkezvén,
meg-állapođtak és szekereikről le szálván el fo-
gadták a' Deputátziónak köszöntését: K. Ta-
nátsos Gal Kristóf Subst. V. Ispány Úr, ékes
MagyarOrátzióval üdvöz ette ő Excellenziajokat

L

fog idéztetni, mint olyyatén Személy, a' ki nem engedelmeskedik a' Törvényeknek. 4.) Hasonló büntetést vonnak magokra, minden Posta-hivatalok' Igazgatói, és a' Kikötőhelyekbéli Cenzorok, mihelyt olyan Nyomtatmányokat bocsátanak bé a' Birodalomba, mellyek, Franzia igazgatás alatt lévő helyekenn jöttek ki; vagy a' mellyekben találtak valami, a' mi ellenkezik az Isten' Törvényeivel, a' Birodalombéli fő hatalommal, és a' közönséges jó rendtartással.

A' mostani P uszszus Király, mindjárt országglása' kezdetekor egy törvényes Kommissziót állított fel, mely által kívánta megvizsgáltatni: ki valyon nem lehetne e' erányosann Királyi kegyelemmel mérsékelni az Igazságot, némelyekre nézve azon 2179 foglyok közül, a' kik 42 Várakban's Fenyítő-házakban raboskodtak? A' Kommisszió, méltóknak ítelt Azok közül 488-at a' Felség' kegyelmére, részszerént egészszenn, az az, hogy szabadonn bocsátódjanak; részszerént annyibann, hogy enyhítődjék a' büntetéssek. Ezen megkegyelmezést teljesítette is a' Király, még pedig a' Berliini Hódolás' Innepénn.

* * *

(Küldjük a' megígért Tóldalékat.)

mellyre, midőn mind ketten, elébb ugyan a'
 K. Commissarius, azután a' Fő Ispány Urak
 Ő Excellentiájok, röviden és fontosan feleltek
 volna, Horváth Adám Megyebéli Tábla Biró
 írásban által adta Ő Excellentiájának, az ide
 írt egynéhány vers sorokat; ezt is köszönettel
 fogadván Ő Excellentiája; mint egy fél órai
 késés után szekercikbe ülven, és a' Deputáció-
 tól kísértetvén, meg indultak, 's dél után ket
 óra tájban el is értek Márczaliba a' Mlgos Fő
 Ispány Ur' Ő Excellentiája' Somogy Várme-
 gyei egyik Uradalmának fő Mező Városába:
 a' hol már több Megyebéli Uraságoktól várát-
 táltak; másnap ebédre Ő Excellentiájok,
 számos Uri kísérekkel együtt Topponárba men-
 tek Özvegy Festetits Consiliáriusné Alsószony-
 sághoz, és onnan lett estvenap nyugot tájban
 a' díszes bé jövetel Kaposvárra. Melly
 óhajtvá várta légyen Ns Somogy Vármegye ezt
 a' szerentséjét? meg mutatta az öröm és a'
 pompa, a' mellyel fogadta Kedves Fő Ispán-
 nyát. A' Kaposvári Határ szélen várta már
 a' feles számú Nemesség szekereken és pari-
 pákon; de a' szekereknek nagy részit, (mivel
 azok ha mind együtt jöttek volna, a' száz számot
 is meg haladták volna) előre bé rendelték
 az arra vigyázók, úgyhogy Ő Excellentiájok-
 kal csak 12 szekér jött, ki négy, ki hat lóval.
 A' Határ szélén a' Nemesség nevével Fő Szolga
 Biró Csapody Gábor Ur, Sátor alatt köszöntötte
 Ő Excellentiájokat; mellyet is kegyesen el
 fogadván bé felé indultak mind a' Lovasok,
 mind a' kotsik, az előre ki szabott rendel-
 — A' Város szélén belől a' 'Sidóknak vólt Győze-
 delmi Kapujok tsínálva; kik is ott, mind mu-
 sikával, mind Órázsióval meg-köszöntötték Ő

Excellentziá'okat; és azoknak is kegyesen felelvén Ő Excellentiája, tovább mentek, által a' Tekintetes Státusoktól magasan, és igen szép festéssel készített Győzedelmi kapun, mely a' Vármegye Háza kapujától mintegy ötven lépésnyire állott az úttzán, és napkeleti oldala ugyan, a' Fő Ispányt, napnyugoti pedig a' Kommissáriust Ő Excellentiá'yokat tárgyazta, a' reá tett festésekben 's írásokban. Azon által bé érkezvén a' Vármegye' Házához; a' folyosón a' Fő Notárius Illyés Ferentz Úr ismét ül Orátzióval fogadta Ő Excellentiáj'okat; azt is kegyesen el fogadván le-telepedtek. Este Levél Főn alatt a' Vármegye Curiáján vátsóra adattatott; a' győzedelmi kapuk pedig egész éjjel világítottak.

Más nap úgy mint 4dikén; reggeli kilentz óra után, a' Megyebéli Tettes Státusok; és ezen alkalmatosságra meg hívott tizenegy Vármegyebéli Küldöttek, a' Gyűlés-tartó Falotába öszve seregelvén; Püspök Csapodi Lajos Veszprémi Nagy Prépost Urat, több Deputátus Urakkal együtt Ő Excellentiáj'okhoz; magok szálló szobájokba küldötték; hogy Ő Excellentiáj'okat a' Tettes Státusok nevével illendően meg-hívják: nem késelt a' Deputátzió, jelentvén; hogy mindjárt bé fognak érkezni; 's bé is jöttek; a' két arra rendelt székeket, mellyek a' Táblának felső északi részén, egymás mellett, mintegy egy arasznyi magasságra fel emelve, már készen valának; egyiket jobb felől a' K. Commissárius Úr, másikat a' Fő Ispány Úr el foglalták. A' K. Commissárius Úr Ő Excja, ékes és fontos Deák Orátzióval elő-beszéllette mind Biztosságának tárgyát mind a' Mlsgs Fő Ispány Úrnak érdemeit; 's belzéd-

jeközben a' F. Királyi parantsolatot felolvastatván, az abba zárt Esküvés formája szerint meg hiteztette a' Fő Ispányt. Ő Exc. ja a' Fő Ispány Úr, hasonló ékes és nyomos Deák Beszédet tartott, mind ezen új hivataláról, mind a' K. Commissárius Úrnak, és maga antecessorának is Gróf Sigray Károly Úr Ő Excellentiájának Erdemeiről: ezek után Consiliárius Gál László Ord. V. Ispány Úr, mind a' két Méltóságot Ő Exc. ájokat, magok' 's nagy Eleik' Erdemeinek elő számlálásával Deákúl meg tisztelte, és midőn a' Fő Ispány Úrhoz Ő Exc. ájához intézett beszédjét el végezte: sok *vivat* kiáltások közt, székjében fel-emelték háromszor Ő Exc. áját négy Fő szolga Biró Urak,

A' Bé iktatást különösebben illető belső ceremóniák el végeztetvén, egynehány felsőbb rendelések, a' Gyűlésben fel-olvastattak; és akkor a' Mlsgs Fő Ispány Úr Ő Exc. ája más napra tízedfél órára, a' Gyűlésnek folytatására invitálván a' Tettes Státusokat, az nap a' Gyűlésnek vége lett, és Templomba mentek Dél után két óra tájban ötnagy asztalnál ebédelték; estenden a' 'Sidók kapujának, 's más ékesítő szereknek tekintésére sétáltak, Komédiába is a' kinek tettzett; — estve tántz vólt két helyen, és éjfél tájban, vatsora; vólt divatja a' Magyar Tántznak; mellyet tsak hamar ki kezdték magok a' Méltóságok, mind a' Férjfi, mind a' Szép Nem egyaránt. A' mulatság más nap is tartott, mivel a' Vendégek mindnyájan két napra vóltak hivatalosok; sok örvendező versek, és énekek osztozottattak; — átallyában az egész Installáció olyan víg vólt, és olyan pompás, hogy már jobban nem lehetett. A' fenn említett versek, mellyek Si-

moniban, a' Ns Vármegye' külsőbiben lett bé-lépésekor Ő Excjának alázatosan bé-nyújtattak, ezek:

A meg-kozorúzott Virtus.

Qvintziust vezetik (a.) Nyilj meg Róma Vára
Vedd hafznát karjának; rakd erős vállára
Mind külső mind belső terheit Népednek;
Illyen Virtusos Főt tovább nem engednek
Az Egek, mezei foglatatosságra;
Midőn az Érdemre, erköltsre, Nagyságra,
'S tehetőségére egy nyomos Munkásnak
Illy nagy szüksége van az Igazgatásnak. —
Imé karon fogva a' *Konzul* vezeti. (b.)
'S már is úgy jövendől tisztes tekinteti;
Hogy a' benne lakó nagy szív, és új remek
Tetteikkel halmozni készült szép érdemek,
Mint meg annyi virág fürtök nem sokára
Magokból kozorút fűznek homlokára
És által emelik több Nagyok' rendébe
A' Virtus Házából a' Ditsőségébe. (c.)
Mindjárt a' *Czérésnek* áldozott karokkal
'S Nyári izzadságból le törölt homlokkal.

Mint Diktátor bírja sorsát Hazájának,
Hadakat igazgat, 's Törvényt szab Rómának (d)
Szétsényit vezetik!!! Édes hasonlítás!
Óhajtvá várt Vendég! ditső kapu nyitás! —

- a) L. Qvintius Cincinnatus, a' mezei munkáról vittek el, és tették Dictátorrá Rómában.
(b) Az egyik Consul szokta kinevezni a' Dictátort, (prae-misso Augurio) de néha a' Nép előre megmondotta, hogy kit nevezzen ki?
c) Egymás mellett vólt a' Virtusnak és Honornak Temploma, és egymásba nyílt.
d) A' Dictátor, a' Consulok idejében, leg-nagyvobb

Ki magát Virtussal tündöklő léttére
 El-vonta mazános nyúgató helyére. —
 A' nagy, köz dolgokra nevelt, és született
 Főt; a' szép tudományt, Ország esméretet;
 A' mellyek mind nyilván voltak a' Hazába,
 El rejtette Czenki Tuskúlánumjába.
 Hogy ott, a' Polgári gondtól üres fővel,
 Csak a' kies kerttel, és munkás mezővel,
 Közölvén érzésit; tsak Háza népének
 Gondja, legyen tárgya Böltsekedésének.
 Im! most köz polgári Tisztre rendeltetve,
 Im Királyi Bízott által vezetetve
 Béül a' Somogyi Fő Ispányi székbe,
 Hogy munkás érdemit gazdagabb mértékbe
 Használtassa, ezen Somogyi Megyével,
 Melly még tsak távolról ragyogott fénnével;
 Hogy Czinczinnátussa legyen e' Hazának,
 Sőt méltóságosabb mássa a' Példának;
 Midőn több vagyonból szől a' nyert Hatalom;
 Mert a' négy szántó föld, itt két Uradalom.(e)

Szentül van — valóban a' meg nem fogható
 Mennyei Hatalom volt az Igazgató. —
 Kit már *Diktátornak* mintegy ki-kialta
 A' Nép, a' Konzul is éppen azt találta:
 Kedves *Augurium!!!* (f.) — A' nem erőltetett,
 Sőt kívánt Hatalom várhat tiszteletet. —
 Szentül van. — S eddig is hol vette magának
 Azt a' just Apolló? hogy e' Hazájának
 Fő díszére termett Hazafit, könyv tárja'

hatalmú Ember volt Rómában: tsak szükség
 idején tétélt; de szabadon parantsolt minp a' Vá-
 rosban, mind a' Hadban: és mikor Dictátor nevez-
 tetett, akkor minden Fő Hivataloknak meg kellett
 szűnni, a' Fűrmenderségen kívül.

6.) L. Q. Cincinnátusnak annak a' híres és szerentsés

Falai közt, mint egy Remetét be-zárla. —
 Kiben a' nagy Elme, Nemes Hajlandóság,
 A' gyors Érz, tsendes Vér, kíváncs Jóság,
 Személyt nem tekintő Igazság szeretet,
 Mind tulajdonkintse, 's mind vele született;
 'S ezekhez mindenben-nyomos Derékségét,
 Es a' miért nemes Szíve mindég égett
 Nagy tudományt, ember' 's Világ' esméretet;
 Az igaz Baráti 's Hazafi szeretet,
 Gyöngyével tündöklő *Virtust*; bámúlásra
 Méltó példaképpen gyűjtött már rakásra. —
 Mert a' nagy Nemzetet, 's régi Össeinek
 Fényes rendét, mellyek nem szűnnek senkinek
 Igazi Érdemet (g.) el-húnyt Attyáinak,
 A' múlt századokban Hazánk Nagyjainak,
 Egyházi, polgári, 's Hadi érdemeit,
 'S Fő Hivataliknak többféle Nemeit,
 Nem mondom övének; de nints is szüksége,
 Hogy így Ösrül szálljon alá Ditsőssége;
 Nemzete Virtusit, Nagy Elei' sírja'
 Ditsőítésére, Ő maga mind bírja. —

Szentül van.—a' kivel Ti szomszéd Horvátok!
 Hív Nép! szerentséssek, mint *Bánnal* valátok;
 A' kit Páris, Róma, és London nem régen,
 Ama Tudománnyal termékeny térségen
 Örvendve fogadott, 's tisztelte meszszéről
 A' magyart, a' Magyar Szétsényi nevéről;
 A' kit a' szélveszes Tenger' oldalában
 Betsült Szicilia Neápoly' Várában,
 Sőt *Káosztort* (h.) tsinálván *Pallás'* gyermekéből,
 Réfzeltetett leg-főbb Nemzeti Rendéből;
 'S hogy a' Követségből szép jelt hozna haza,

Dictátornak, nem volt több négy Hóld szántóföld-jénél; azt mivelte akkor is, mikor Dictátorrá tették; és végezvén Hivatalát, ismét oda ment vilzsa, a' mezőre.

f.) Lásd a' b betű alatt a' czélozást.

Virézi Csillaggal meg ajándékoza; —
 Már Hazájában is, — ez édes Lak-helyen,
 Illő hogy Nemzeti, Fő Tisztet viseljen. —
 Akar az érdemek nyerjenek Tisztséget
 Akar a' rá termett elmét 's Derékséget
 Kövesse az; Őtet mindenképp' illeti;
 Ha rang, érdemes rá; ha terh, viselheti. —

Illő—viselheti—és úgy illett éppen,
 Hogy e' most örvendő hív Somogyi Népen
 Rag ogjon Virushi' leg-első sugára;
 Hogy Somogy Vármegye' Fő Ispányságára
 Lépjen leg-először: Somogy Vá. Urának
 Illő lenni, Somogy' Kormányozójának: —
 Hármaztassad Nemes Sereg! örömdöt;
 Kertjeidben, 's gazdag térségiden fzedett
 Virágokkal hintsd meg mindenütt azokat;
 A' vart Vendéggeddel szerentsés útakat,
 Meltyeken, Baráti szelíd jámborságot,
 'S igazság szerető Főfő Méltóságot
 Öszve ölelkezve Grófod' izemélyébe',
 Vigan szemlélsz jönni Megyénk' kebelébe. —
 Im a' Somogyvári magas hegy tetőben
 Épült sántznak; melyet a' régi időben,
 A' vérengző Pogány homályt és setétet
 Óltalmazó Kupa rettenetessé tett,
 Szelíd Birtokossa, 's jó Barátod néked,
 Foglalja el üres Fő Ispányi széked',
 El szánt nyúgodalmát meg izegi éretted,
 'S polgári Hivatalt visel közepetted.

* * * * *

Jer Te is *Eratóm!* és örvendőve lássad,
 Midőn a' mezőről bé tér *Méczenásod.*

- g.) Nam Genus, et Proavos, et quae non fecimus ipsi,
 Non ea nostra voco.
 h.) Castornak és Polluksnak, mindeniknek egy egy
 csillagja volt, a' sisakja felett.

Ne irigyeld Őt; oh ne—a' Városnak;
 Ne—a' Tiszt széknek, akármelly magasnak,
 Néma a' mezőben *Filozofája*,
 A' Városnak nagyobb szüksége van rája —
 Sőt kísérel Te is Megyénekig útjában,
 'S egy-két virág fürtöt fonj koszorújában:
 Kegyes ő; jól tudja hogy a' Nagy Ammonnak
 Magas Templomában sem mindenkor vannak
 Arabs illatokkal szagos áldozatok;
 Ha én egy kis liszta lisztetskét hozhatok,
 S' egy maroknyi tömjént: annak a' szagára
 Szíat-úgy ügyel, mihelyt azt is az oltárra
 Tiszt szívet teszi fel: — A' czifrán kötözött
 Polgári koszorúk 's borostyánok között
 Elveszi tőled is e' nagy Izármazású
 Méltóság, a' tsekélly 's mezei szabású
 Pásztori bokrétát. — Jer hát innepleni;
 Nézzed, a' Város is, miként tud érzeni?
 A' Víg indulatok miként nőttek nőnek? |
 'S mint örül a' test, egy hozzá illő főnek? —
 Mint tódul sereggel a' Nép az útzára,
 Ez örvendő Innep' 's pompa' látására!
 Az éltes esztendők, az őfzes időnek
 Terhe, nem áll ellent semmit a' nézőnek;
 Nem ügyel a' beteg, fájdalmas ágyára,
 Fel-kél, hogy nézhesse, mintha orvossára
 Nézne; — a' Megyének sok gyenge Leánya,
 Sok kis gyermek, család, ismerni kívánja
 Kedves Fő Ispányját; az Ifjak egymásnak
 Mutogatván, közlik ez Innep tartásnak
 Örömet; — élteket eléglik a' Vének,
 Hogy már meg érhatték, hogy e' Vármegyének,
 Gróf Szétsényi Ferentz lett Kormányozója,
 Nemes Ifjaiknak bölts Igazgatója:—
 Az Anyák örvendnek, hogy Anyák lehettek,
 'S ditsekednek; hogy im! a' tőlök születtek,

Melly boldogok lesznek kis idő jártával,
 Egy ilyen Méltóság? Fő Ispánságával
 Tolong minden rendű Népség nézésére
 Ugy, hogy alig hagynak utat menésére. —
 Ugy van; Nagy Méltóság! még alig tsendített
 A' hír egy víg hangot; már öröm hevített
 Minden vér-ereket: Szálj bé e' Megyébe,
 Minden azt kiáltja szíve örömébe.

* * * * * *

Szálj-bé hát! foglaldd Nagyságos székedet,
 Talál a' Felségtől Tenéked engedeti
 Főség, mint jussokat védő Nemesseket,
 Ugy bölts kormány alatt engedelmeseket. —
 Te tudod a' Tisztet, és annak terheit,
 Ismered a' Haza' 's Megye' Törvényeit,
 Elj köztünk törvényes Fő Méltóságoddal;
 Parantsolj Megyéddel; de Édes Hónyoddal.
 Etj! élj! míg Erdemid' ditső folyamata,
 Veled, életedben még, meg hallattatja,
 Hogy nagy Erköltsődnek olly Nemes léttére,
 Csak halhatatlanság lenne méltó bére. —
 Hajdan a' maradék ezt írja felőled,
 Hasznos Polgár voltál, 's sok ki került tőled;
 Még az irigység is a' Földre görbedett,
 Vállakkal tiszteli emlékezetedet:
 Az adózó Pórok serege végtére,
 Kiknek izzadozó fáradtsága' bére
 Annyi felé oszlik; kezéd' pártfogása
 És okos védelmed érzékeny áldása
 Közt, örökösítő Innepet szentelnek;
 'S illyen rá írású oszlopot emelnek:
 Kvintziusnak, ama' jó szántó vetőnek,
 'S Szétsenyinek, a' mi rendünk' betszelőnek.
 Horváth Adám.

Ezen Verseken felül ez volt írva:

Porta patet; Rex mandat; ovat populus, favet
Aether;

Intra ergo Placide tecta reclusa Comes!

Abban az esztendőben, mellyben.

a' kiraly' nevével, királyi proCanCella-
rius Gróf Csáki József, somogyiak Fő Ispány
Jává telt, Gróf Szécsényi Ferenczet, Szent
Jánvári IVs Vitézzét,

(Ezek a' Győzedelmi kapura voltak szánva; de
nem tértek rá, azért a' versek felibe írat-
tak; a' kapun pedig mik voltak, reményilem kikü-
meg küldi a' magáét, hanem) még egy tréfást.

Ének. Kaposvár 5. Julii 1798. A' tegnapi Tánczra.

Azt mondják: hogy nem illik, a' táncz a' Ma-
gyarnak. —

Nem — ha néki czipellőt, 's fél nadrágot varrnak
De pengős sarkantyúnak, kótsag tollas főnek;
Illik, 's gyöngyös pártának, magyar főkötőnek —
Azt mondják: hogy magyarul nagy kompaniába
Nem tánczolnak, 's nem is áll rá a' Magyar
lába. —

Lam Somogy Vármegyében a' lejtőt meg-járják
Sőt hogy Magyarat járjanak azt is alig várják —
A' Francz táncz mind *nagédés*, mind *szelés* a'
Német,

Nintsen mutatziója, mind egyről varr himet:
Mélankolis az Anglus' szövevényes láncza
Csak az ugros Magyar táncz a' *Szent Dávid'*
tántza —

Éljenek a' Grátziák! a' kik tegnap jártak,
Éljenek a' Szépségek! éljenek Nagyságtok!
Hát több nap derül e' még Somogy Vármegyére
Tánczolni, Fő Ispánnya' kedves öröme?

az ebéd felett írta H. A.

Tudósítások.

Pestről Jul. 16-dikán: — „Lehetetlen lévén tőlem, hogy sokféle terhes foglatosságaimhoz képest, mind azoknak a Tit. jó Uraságoknak különösen, és egygyenként szívességeiket meg-köszönhessem; 's mindeneknek kötelességemhez képest válaszolhassak, míg majd Isten' segedelmével, személyesen minden Vármegyéket megútafván, kinek kinek háládatosságomat tellyesíthetem, imé az egész Haza előtt kötelességemnek tartom, addig is betses szívességeiket mindnyájoknak forró indulattal, és különös tisztelettel meg köszönni. Valóban, ha ezelőtt néhány esztendőkkel, olly szép segedelmeket nyerhettem volna Magyar-Országunk le-írásához, mint az idén, sokkal kevesebb fáradsággal, nevezetesen tökéletesebb munkát készíthettem volna: de a' fogyatkozásban, azokhoz a segedelmekhez kéntelenítettem folyamodni, a' mellyek minden esetben csak ugyan a' leg-nevezetesebbek, 's hitelesebbek voltak. Minthogy pedig azoknak készülésektől fogva sokféle változások történtek, lehetetlen vala a' közönséges kívánságnak minden részben eleget tennem. De már most, minckutánna jó igyekezetemnek hasznait többen meg többen által-látták, és a' kívánt Tudósításokat hitelessen is, vólta képpen is küldözgetik, minthogy azoknak zsírját minden Helységekre nézve híven bé-iktatom, méltán reménylhetem, hogy még a' kételkedésnek is vége szakad. Alázatosan esedezem annakokáért ismét, és közönségesen, hogy a' még bátra lévő Tudósításokat, az idén újjolag készített esedezéseimhez képest Octoberig megküldeni méltóztassanak. Nem én érettem, mert én minden esetre nézve mentt maradok az egész Világ előtt, minthogy az eszközöket, 's módokat erőm felett is tellyesítettem, a' mint munkámnak egygyik Kötetye előtt olvasható lészén: hanem a' Hazáért, a' Közjóért, a' Kereskedésnek előmozdításáért, a' Tanítókért, a' Tanulékért, és a' nemzeti előmenetelért! Ezek azok az igen fontos okok, mellyek minden igaz

jó Hazafilmeket a' segedelemre fel-buzdíthatnak. Annival inkább, mivel most van az ideje, hogy az egész Munka egyfzersmind a' leg-jobb móddal el készülhessen, és a kívánt tétel is a' Hazára nézve teljesíttessék: ha pedig némely Tudósítások reménytelenül hátra maradnának, útazásaim által tsak ugyan helyre hozom, és a' jobbító Tóldalékban közre botsátom: de ha mind jókor meg-nyerhetem, így az Olvasók egy Könyv fel-nyitás által, egyszerre meg-elégíttethetnek. Valóban sokkal nevezetesebbek kérésnek és igyekezetemnek hasznai, mint sem el mellőztetnék; teljesítése pedig sokkal könnyebb, mint sem valaki magát tőle vonogothatná. Igyekezzünk hasznos tselekedeteink által meg-bizonyítani, hogy nem tsupán magunkért, hanem a' Közjóért is élünk; hogy nem tsak szóval, hanem mint régi Eleink, szívvel is Magyarok vagyunk; és Hazánknek és Felebarátainknak hasznokért, egy kevés munkát nem sajnállunk. Vajmi régen szükséges vala már Magyar Országának le-írása, és mennyi sok ezer Hazafakra terjed ennek haszna, mert kitsoda merné maga felől állítani, hogy az egész Országot voltaképpen esméri, és annak le-írására vagy egy, vagy más tekintetben, szüksége nem lehetne? "

Részemről óhajtvá várom azt a' szerentsét, midőn majd személyesen is háládatos indúlatomat minden Felségelőimnek meg-bizonyíthatom, határ nélkül való tisztelettel lévén, mindnyájok erant.

Vályi András,
Pesti Universitásbéli Profeszor; és
Magyar Országának Leirója.

Londonbann, az Orvosi Tudomány- és Khémia-béli Profeszszorsággal magának nagy nevet szerzett Sir John Williams Wattson, következő hasznos szereket talált fel, úgymint 1.) Fogport, mely az odvas fogból a' redvet és a' fájdalmat ki-veszi,

's a' fogakat fejeirekké teszi. 2.) Fog-likta-
riomot, mely a' lógóba indult fogakat meg-
erössíti, azoknak fájdalmát el veszi, a' fo-
gakra tapadt kőforma materiát le-tisztítja,
's tiszta fejeiséget ad nekik. 3.) Mosó-vi-
zet, mely az ábrázatot különösen fejérré
's finommá teszi, a' szeplőt 's a' nap ál-
tal okozott feketeséget vagy verességet el-
osztatja, 's a' bőrt tisztánn és gyengénn
tartja. 4.) Szappan-forma testtát, mely
ha egy kevés vízzel el dörögölődik a' kéz-
benn: igen fejérré és gyenge bőrvé teszi
azt. 5.) Haj kenetet (pomádét), mely
erössíti 's neveli is a' haját. 6.) Balsam-
szabású Szappan-spiritust, mely igen hasz-
nos, a' fitzamodás, és akár égésből akár más
módon származott seb ellen; 's a' gyenge
tagokat erössíti. Igen jó, a' borotválkozás-
kor is meg-kenni véle az ortzát. 7.) Borot-
válkozáshoz 's mosáshoz való szappant, por-
ban, 's darabban is. 8.) A' Tyúkfzem és a'
szömölts ellen, igen foganatos és semmi fáj-
dalmat nem okozó elzközt. 9.) A' hideg
által okozott daganat 's vilzketegség ellen,
könnyen alkalmaztatható hasonló fogana-
tú elzközt. 10.) Közörüléshez való ke-
rek szappan formájú gömbölyeégeket,
mellyekkel ha meg-kenődik a' közörülő-
szíj, úgy meg-lehet rajta fenni a' borot-
vát 's pennatsináló-kést, hogy a' közörül-
tetésre nints szükség. 11.) Tenta-port,
melyre csak vizet kell tölteni, mindjárt le-

het vele írni. 12.) Ruhafestítő-gölyóbi-
sokat, a' mellyekkel t. i. úgy ki lehet ven-
ni, akár selyem, akár posztó- 's más ru-
hákból a' motskot, legyen az, szekér-
kenő, zsír, vagy olaj; hogy a' ruhának
se' színe se' fényessége nem változik. 13.)
Oly port, melyből ha egy keveset rá hint
az Ember a' drága kövekre, a' jóféle gyön-
gyökre, aranyra 's ezüstre, és egy finom
kefétskével meg-dörgöli azokat: mindég
tisztán lehet tartani. 14.) Oly feketítőt,
mely által, nem tsak a' még feketeségé-
ben meg-lévő bőrt lehet kevés munkával
ki-fényesíteni: hanem a' már egészfenn
meg-veressedett, 's kopott kétskebőrből
még szebb fényességű fekete bőrt lehet tsi-
nálani, mint az újból. Nem törik a' bőr
ezenn Feketítőtől, se' nem motskolja a'
ruhát.

Mind ezenn szereket, a' Bétsi Orvosi
Fakultás' helybe-hagyása után, és az Al-
só-Ausztriai Kormányfőek' engedelmével
árulja, Londonból való Müller Aszfony-
ság, Béts' Belső-Városának Spiegelgasse
nevű útszájában 1164 szám alatt lévő épü-
letbenn, a' Zálogosító házzal (Versatzam-
tal) által-ellenben. Az árra minden mér-
téknek ki van szabva.

A' Német Birodalom' Sváb Kerületé-
nek Ries nevű vidékén fekvő Wallerstein

Mező Városából, jelenteti az ott lévő Fő-Tisztsége az Ötting Vallersteini Her. ségnek és a' Balderni Grófságnak, hogy a' nevezett Hertzegségnek Deiningen nevű Helységebéli származású *Eberhard Jó'sef*, huszonnyóltz esztendő's korában, még 1770 dik esztendőben el hagyta a' maga születéshelyét 's Magyar Országra szándékozott; de azolta semmi jelentést nem tett a' maga hollétéről. Minekokáért ha még életben vagyon, kívánódik tőle, hogy két Hónapok alatt írjon magáról a' Wallersteini Fő-Tisztséghez, mert ha nem ír, úgy Meghólttnak fog tartatódni, és így az őket is illető Örökségnek fel-osztásábann, az Ő Személye számba nem vétethetődik.

Új Könyv, melynek ditséretét már a' tsupa titulussa is magában foglalja: A' Növevény Plánták Országából való Erdei és Mezei Gyűjtemény, vagy is, Fa és Fűfzeres Könyv, melyben azoknak Deák, Magyar, Német, Frantzia, Tseh, és Oláh neveik, külső, belső, és köz-halznaikkal egyetemben Máthiolusból, 's mas több Fa- és Fűvész-Írókból, a' köz rendű Hazafiak' kedvéért szálanként egybe-fzedettek Veszelszki Antal által — Pestenn. Találtatik Trattner Mátyásnál, és Kiss István Nemzeti Könyv-áros boltjábann. — Az arra, 1 forint 15 xr.